

Papp Ferenc (1901–1969) – geológus, hidrogeológus, egyetemi tanár

1901. július 31-én Budapesten született.

Középiskolai tanulmányai után a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán, természet-földrajz-földrajz szakon tanult tovább, ahol abban a szerencsében volt része, hogy többek között Bartucz Lajos, Cholnoky Jenő, Kadić Ottokár, Mauritz Béla, Papp Károly előadásait is hallgathatta. Kadić Ottokárnak is köszönhetően ekkor jegyezte el magát a speleológia, azaz a barlangtan területével, amelyhez tulajdonképpen egész életében hű maradt.

Egyetemi tanulmányai befejezésekor 1924-ben tanári, 1925-ben pedig az ásványkőzettan területén bölcsészdoktori diplomát kapott.

Még egyetemistaként, 1924-ben került a József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Ásvány- és Földtani Tanszékére, ahol a földtudományok egyik hazai úttörője, Schafarzik Ferenc mellett tanársegédként, majd Vendl Aladár mellett adjunktusként dolgozott. Oktatói tevékenysége főleg ehhez az intézményhez köthető, hiszen különböző beosztásokban egészen nyugdíjazásáig vett részt a tanszék munkájában.

Emberi nagyságáról, a hallgatókhoz fűződő viszonyáról sokat elmond az, hogy 1956 után ő volt az a személy a műszaki egyetemen, aki kezelte azt az alapot, amelyet az üldözött hallgatók és családtagjaik megsegítésére hoztak létre. Párizsban 1930–1932 között eltöltött tanulmányai során ércmikroszkópiai vizsgálatokkal foglalkozott, majd a külföldön szerzett ismereteket kamatoztatva a Börzsönyben található ércek vizsgálatának az elvégzésével a módszer magyarországi meghonosítója lett. Még ebben az időszakban érdeklődése Schafarzik Ferencnek is köszönhetően a hidrogeológia felé fordult. A források vizsgálatának a kérdésköre (is) foglalkoztatta, amit nem fúrások elvégzésével, hanem állandó megfigyeléssel, az adatok pontos vezetésével és kiértékelésével kívánt megoldani, amihez egy osztályozási rendszert is kidolgozott. Budapest gyógyvizeinek a kutatásának az eredményeképpen született meg 1942-ben a *Budapest meleg gyógyforrásai* című monográfiája, amelyet az MTA pályadíjjal ismert el. Az ásványvizek, hévizek, karsztvizek szervezettebb keretek közötti tanulmányozása érdekében az ő munkájának is köszönhetően alakult meg a műszaki egyetemen a *Forráskutató Osztály*, ahol sok fiatal mérnököt sikerült megnyernie és kinevelnie a szakterület számára. Ennek a munkának fontos állomását jelentette az 1957-ben megalakított *jósvafői Vass Imre barlang melletti Karszt- és Barlangkutató Állomás*, amely a kutatások egyik hazai bázisává vált a későbbiek folyamán. Ezek mellett nevéhez köthető egy új tudományág, a mérnökgeológia megalapozása is.

Tankönyvek írása mellett részt vett például a metró építése körüli munkálatokban is. A tudományos életben oktatói, kutatói tevékenysége mellett publikációival és aktív társasági tevékenységével is részt vett. Közel 120 tanulmánya jelent meg többek között a *Földtani Közlöny*, *Hidrológiai Közlöny*, *Hidrológiai Tájékoztató*, *Karszt- és Barlangkutatás*, *Mérnökgeológiai Szemle*, *Vízgazdálkodás* oldalain. Tevékenyen részt vett a *Földtani*

Értesítő, a *Hidrológiai Közlöny* szerkesztésében, és az ő kezdeményezésének köszönhetően jelent meg 1961-ben a *Hidrológiai Tájékoztató* is. Tagja, vezetője volt a Magyarhoni Földtani Társulatnak, a Társulat Hidrológiai Szakosztályából 1949-ben létrejövő Magyar Hidrológiai Társaságnak, melynek 1958–1961 között elnöke is volt, és az annak keretein belül 1958-ban megalakuló Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulatnak is.

1969. január 8-án Budapesten hunyt el.

Forrás: Dobos Irma: Tisztelgés dr. Papp Ferenc műszaki egyetemi tanár emléke előtt születése 100. évfordulóján.

In: Hidrológiai Tájékoztató. 2001. 41. évf. 1. sz. 7–9. p.

Kép forrása: Internet

Főbb művei:

Papp Ferenc: Budapest meleg gyógyforrásai. Bp., 1942.²

Kertész Pál–Papp Ferenc: Közethatározó. Bp., 1964.²

Schafarzik Ferenc–Papp Ferenc–Vendl Aladár: Geológiai kirándulások Budapest környékén. Bp., 1964.¹

Kertész Pál–Papp Ferenc: Geológia mérnökhallgatók számára. Bp., 1966.¹